

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення четвертої сесії
обласної ради восьмого скликання
20 квітня 2021 року № 11-4/VIII
в редакції рішення сьомої сесії
восьмого скликання

_____ 2021 року № _____

**ОБЛАСНА ПРОГРАМА
залучення організацій громадянського суспільства до надання
соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів
у 2021-2022 роках**

ЗМІСТ

Паспорт Програми	3
1. Загальна характеристика Програми	4
2. Визначення проблемних питань, на розв'язання яких спрямована Програма	4
3. Мета Програми	6
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	6
5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники	7
6. Напрямки діяльності та заходи Програми	8
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми	8
Додаток 1	
Ресурсне забезпечення Обласної програми залучення організацій громадянського суспільства до надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів у 2021-2022 роках	
Додаток 2	
Напрями діяльності та заходи Обласної програми залучення організацій громадянського суспільства до надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів у 2021-2022 роках	

ПАСПОРТ

Обласної програми залучення організацій громадянського суспільства до надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів у 2021-2022 роках (далі – Програма)

1.	Ініціатор розроблення Програми	Чернігівська обласна державна адміністрація
2.	Розробник Програми	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації
3.	Співрозробники Програми	Обласний центр соціальних служб, Чернігівське обласне відділення Всеукраїнської благодійної організації «Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», Чернігівська обласна організація Товариства Червоного Хреста України та інші організації громадянського суспільства області
4.	Відповідальний виконавець Програми	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації
5.	Учасники Програми	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації, Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації, Обласний центр соціальних служб, Чернігівське обласне відділення Всеукраїнської благодійної організації «Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», Чернігівська обласна організація Товариства Червоного Хреста України та інші організації громадянського суспільства області
6.	Термін реалізації програми	2021-2022 роки
7.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Обласний бюджет
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів з обласного бюджету, необхідних для реалізації Програми, всього:	1272,0 тис. грн

1. Загальна характеристика Програми

Одним з пріоритетних завдань Програми є зростання ролі громадськості у формуванні та реалізації державної та регіональної політики, залучення організацій громадянського суспільства до надання визначених соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів. Підвищення поінформованості громадян щодо діяльності організацій громадянського суспільства по наданню соціальних послуг відповідним категоріям.

2. Визначення проблемних питань, на розв'язання яких спрямована Програма

Єдність та співпраця між державними органами влади та громадянським суспільством в розробці, реалізації та моніторингу державної політики, яка знаходиться у прямих інтересах суспільного блага, є однією з головних характеристик сучасної держави, яка стоїть на службі своїх громадян.

Залучення ресурсів та активності організацій громадянського суспільства (далі – ОГС), не тільки корисне, але і вигідне для держави, оскільки послуги організацій громадянського суспільства якнайкраще відповідають потребам споживачів.

Наразі переважна більшість надавачів соціальних послуг в області є саме комунальні установи, наявна мережа яких не дозволяє задовольняти фактичні потреби усіх громадян у соціальних послугах у повному обсязі.

Тож ОГС, які вже тривалий час проводять роботу по наданню соціальних послуг населенню, готові долучитися до надання цих послуг.

Обласною державною адміністрацією спільно з ОГС опрацьовано той спектр послуг, який потребує залучення громадськості.

Серед передбачуваних у Програмі заходів – надання соціальних послуг: консультування, соціальний супровід, соціальна профілактика та паліативний/хоспісний догляд, реабілітація.

Отримувачі послуг – ВІЛ-позитивні особи, хворі на туберкульоз, особи, які звільнилися з місць позбавлення волі, немобільні люди та члени їх сімей, особи з інвалідністю.

Надання послуг ВІЛ-позитивним особам

Загалом в області під медичним наглядом перебуває 3966 ВІЛ-інфікованих. Рівень захворюваності на ВІЛ-інфекцію зріс, порівнюючи з 2019 роком, на 13 % і становить 24,7 на 100 тис. населення.

Зростає кількість ВІЛ-інфікованих, які потребують догляду та підтримки вдома. Дана послуга взагалі не надається ані соціальними працівниками обласного центру з профілактики та боротьби зі СНІДом, ані соціальними працівниками неурядових організацій.

Зважаючи на вищезазначене, надання ОГС соціальної послуги «консультування» допоможе мінімізувати можливі ризики та покращить якість ВІЛ-сервісних послуг.

Надання послуг людям, хворим на туберкульоз

Чернігівська область – область з високим рівнем захворюваності на туберкульоз (19,6 на 100 тис. населення). Особливістю епідемії є розповсюдженість стійких до ліків форм туберкульозу (23 %).

Рушійною силою епідемії є представники груп найвищого ризику, які особливо вразливі до інфікування: люди, які вживають ін'єкційні наркотики або зловживають алкоголем, особи без постійного місця проживання, ув'язнені/засуджені, робітники комерційного сексу тощо. Поряд з цим в області третій рік триває оптимізація протитуберкульозної служби.

Тільки 50 % хворих на туберкульоз уклали угоди із сімейними лікарями, інша частина пацієнтів за своїм соціальним станом навіть не збирається цього робити.

Формування прихильності до лікування значно підвищує успішність антиретровірусного лікування.

Контрольоване лікування із забезпеченням щоденного контролю для пацієнтів з чутливим і хіміорезистентним туберкульозом у 2019 році отримав 531 хворий. Ефективне лікування чутливого туберкульозу відмічено у 95% хворих, успішне лікування хіміорезистентного туберкульозу – 78%.

Зважаючи на складні життєві обставини, у яких вже знаходяться вищезазначені категорії населення, та на ризик погіршення фізичного стану через ускладнення із хворобами, вони гостро потребують соціального супроводу і надання допомоги та підтримки.

Надання послуг особам, що звільнились з місць позбавлення волі, у тому числі неповнолітнім

Важливим напрямком роботи соціальних працівників залишається профілактика скоєння правопорушень, повторних злочинів, мотивація неповнолітніх та молоді до змін, соціальна адаптація, інтеграція, консультування з юридичних та соціальних питань.

Упродовж 2020 року фахівці центрів соціальних служб області працювали з 575 сім'ями, члени яких перебувають у конфлікті з законом. У складних життєвих обставинах перебувало 205 сімей, послугу соціального супроводу отримували 44. Окрема увага приділялась роботі з 9 неповнолітніми, які відбули покарання, та 19, які за рішенням суду звільнені від відбування покарань з випробовуванням. Послугу консультування отримали 19 осіб, соціальної профілактики - 16, інформування - 10, соціальної інтеграції та реінтеграції - 8, соціальної адаптації - 7.

Надання послуг «соціальної профілактики» громадськими організаціями сприятиме:

- зміні соціальної поведінки осіб, у тому числі неповнолітніх, які перебувають у конфлікті з законом;
- адаптації до нових умов життя;
- подоланню асоціальних звичок;
- покращенню емоційного стану;
- налагодженню зав'язків з новим соціальним оточенням.

Надання послуг немобільним людям та членам їх сімей

У Чернігівській області, як і в Україні в цілому, є актуальною проблема медико-соціальної опіки та паліативної допомоги, оскільки все більше людей у фінальному періоді життя страждають від тяжких захворювань, що супроводжуються болями, психологічними проблемами, стресами.

Громадяни з невиліковними захворюваннями, які потребують довготривалого догляду, потребують особливої уваги. На даний час окремі елементи паліативної допомоги прослідковуються в діяльності установ соціального обслуговування системи соціального захисту населення області: будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг), яких на сьогодні в області 56 установ. Цими установами обслуговується понад 44 тис. осіб.

Надання соціальної послуги паліативного догляду надає змогу забезпечити доступну та ефективну систему надання паліативної допомоги немобільному населенню області.

Надання послуги паліативного догляду на дому ОГС забезпечить безперервний доступ немобільних громадян до якісної допомоги, спрямованої на створення умов забезпечення їх життєдіяльності.

Надання послуг людям з інвалідністю

В області проживає майже 75 тис. громадян дорослого населення, які визнані у встановленому порядку особами з інвалідністю.

Надання реабілітаційних послуг на державному рівні для осіб з інвалідністю здійснюється 6 державними центрами комплексної реабілітації Міністерства соціальної політики України. Проте, отримують реабілітаційні послуги у реабілітаційних установах державної форми власності незначна кількість осіб. Так, у 2020 році було направлено до реабілітаційних установ 5 осіб, у 2021 році - 7, з них жодної особи з інвалідністю, яка має захворювання з ураженням опорно-рухового апарату.

Головною причиною, що ускладнює отримання необхідних реабілітаційних послуг жителями області з інвалідністю, особливо тим, які мають захворювання з ураженням опорно-рухового апарату та обмежені у пересуванні, є віддаленість державних реабілітаційних закладів та відсутність таких комунальних закладів на території області.

Надання реабілітаційних послуг ОГС забезпечить їх наближення до отримувачів та буде сприяти їх соціалізації та інтеграції у суспільстві.

3. Мета Програми

Метою Програми є вирішення актуальних проблем в окремих сферах соціального захисту, охорони здоров'я та створення сприятливих умов надання організаціям громадянського суспільства визначеного переліку соціальних послуг для вразливих категорій громадян, які не охоплені відповідними послугами з боку державних і комунальних підприємств та установ.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання програми

Соціальна політика будь-якої держави спрямована на соціальний захист різних соціальних і демографічних груп населення, особливо тих осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Ефективний соціальний захист передбачає гарантовані державою соціальні виплати та мережу соціальних послуг, які надаються з урахуванням особливостей і потреб різних категорій клієнтів. Сучасна система соціальних послуг повинна відповідати потребам громадян і орієнтуватися на покращення якості їхнього життя.

Соціальні послуги необхідно наблизити до отримувачів, надавати на принципах адресності, індивідуального підходу, поваги до кожного клієнта та дотримання загальнолюдських прав.

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету. Обсяг фінансування Програми з бюджету визначається щорічно, виходячи з конкретних завдань Програми та реальних фінансових можливостей бюджету.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить **1272,0** тис. гривень.

Розпорядниками коштів виступають структурні підрозділи Чернігівської обласної державної адміністрації відповідно до бюджетних призначень, встановлених рішенням Чернігівської обласної ради про обласний бюджет на відповідний рік.

Закупівля послуг на виконання ОГС заходів Програми здійснюється відповідно до чинного законодавства та з використанням системи публічних закупівель PROZORRO. Розпорядник коштів самостійно визначає обсяг та умови надання соціальної послуги по кожній категорії громадян, показники якості надання послуги, зразки фінансових та бухгалтерських документів.

Програма буде виконуватися в один етап протягом 2021 та 2022 років.

Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 1.

5. Перелік завдань, заходів програми та результативні показники

Очікувані результати Програми – зростання ролі громадськості у формуванні та реалізації державної та регіональної політики. Залучення організацій громадянського суспільства до надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів.

Завдяки новим моделям надання соціальних послуг зросте їх кількість і різновиди. Неурядові організації, які мають багаторічний досвід такої роботи, візьмуть на себе частину функцій із надання соціальних послуг саме для представників соціально неадаптованих та незахищених верств населення.

Напрями діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми (назва послуги)	Кількісні показники отримувачів послуги
Заходи з підтримки ВІЛ-позитивних громадян (дорослих та дітей) – жителів області	Консультування	2021 рік - 200 осіб, 2022 рік - 200 осіб
Заходи з соціального супроводу осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах (хворих на туберкульоз)	Соціальний супровід	2021 рік - 50 родин, 2022 рік - 50 родин
Заходи з соціальної профілактики осіб, що звільнилися з місць позбавлення волі, у тому числі неповнолітніх	Соціальна профілактика	2021 рік - 50 осіб, 2022 рік - 50 осіб
Заходи з надання паліативного/хоспісного догляду немобільних людей – жителів області	Паліативний/хоспісний догляд	2021 рік - 24 немобільних громадян, 2022 рік - 24 немобільних громадян
Заходи з надання реабілітаційних послуг особам з інвалідністю, які мають захворювання з ураженням опорно-рухового апарату.	Реабілітаційні послуги	2022 рік - 150 осіб

6. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми зазначені в додатку 2.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організацію виконання заходів та управління реалізацією Програми здійснюють Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації, Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації, Обласний центр соціальних служб, організації громадянського суспільства області відповідно до своїх функціональних обов'язків.

Загальну координацію та контроль виконання заходів, передбачених Програмою, здійснює Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації.

Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації, обласний центр соціальних служб до 15 січня 2022 року та до 15 січня 2023 року надають Департаменту соціального захисту населення обласної державної адміністрації звіти про виконання заходів Програми, а також, у разі необхідності, за окремим письмовим запитом, інформаційні матеріали для використання у роботі керівництва Чернігівської обласної державної адміністрації.

Контроль за виконанням Програми здійснюється постійною комісією обласної ради з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення та у справах учасників АТО.

Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації до 15 лютого 2022 року та до 15 лютого 2023 року надає інформацію про виконання Програми Департаменту розвитку економіки та сільського господарства Чернігівської облдержадміністрації та обласній раді.

Директор Департаменту
соціального захисту населення
обласної державної адміністрації

Валентина ЛУГОВА